

І. О. Карпич,
кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри соціальної педагогіки та
соціальної роботи

СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ В УКРАЇНІ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Законодавство України про соціальні послуги ґрунтується на Конституції України і складається з Закону, інших нормативно-правових актів та міжнародних договорів України.

В останні роки було зроблено певні кроки стосовно запровадження системної реформи у сфері надання соціальних послуг. Затверджено Стратегію реформування системи надання соціальних послуг та План заходів на 2013–2016 роки щодо її реалізації.

В рамках реалізації цих документів забезпечено правове регулювання формування системи соціальних послуг, діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги всіх форм власності, зокрема:

1). розроблено з урахуванням європейського досвіду, нову редакцію Закону країни «Про соціальні послуги» та внесено зміни до законів України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», «Про реабілітацію інвалідів в Україні» тощо;

2). прийнято низку актів, у тому числі Кабінету Міністрів України щодо визначення критеріїв діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги; переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах; здійснення соціального замовлення за рахунок бюджетних коштів; визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах; моніторингу та оцінки якості надання соціальних послуг тощо;

3) запроваджено стандартизацію соціальних послуг, зокрема затверджено 14 державних стандартів соціальних послуг;

4) здійснено децентралізацію фінансування установ та закладів, що надають соціальні послуги

. Сьогодні в українській системі надання соціальних послуг вразливим групам населення відбуваються значні зміни. Гуманне ставлення до осіб, які опинилися в складних життєвих обставинах, розуміння індивідуальних потреб кожного клієнта стало підґрунтям до формування принципу адресності у соціальній роботі, що дасть можливість ефективно захистити підопічного і й правильно використати державні кошти.

За змістом та призначенням соціальні послуги спрямовуються на допомогу кожній конкретній людині відповідно до її становища, якщо загальних послуг недостатньо (або ускладнена доступність до них) для подолання життєвих труднощів. Якщо виплати передбачають виключно самодопомогу людини і самостійне вирішення проблем, то в межах соціальних послуг (соціальна робота) забезпечується цілеспрямована індивідуальна допомога та підтримка в подоланні кризової ситуації. Правильно сплановані та організовані соціальні послуги дозволяють людині відновити або отримати доступ до соціальних благ, створюють рівні умови у реалізації соціальних прав.

Органи місцевого самоврядування у більшості територіальних громад не забезпечують створення та підтримку сприятливого життєвого середовища, необхідного для всебічного розвитку людини, її самореалізації, захисту її прав, надання населенню високоякісних і доступних соціальних послуг на відповідних територіях. При цьому, важливими є проблеми, пов'язані з підготовкою кадрів для органів місцевого самоврядування та соціальної сфери, їх професіоналізація та спеціалізація.

Саме професійна компетентність соціального працівника є тією рушійною силою у системі соціальної роботи, яка здатна об'єднати всі сили суспільства і можливості держави для створення високого рівня надання соціальних послуг вразливим групам населення. Підготувати молодого

спеціаліста, навчити його застосовувати свої знання на благо суспільства, бути аналітичним та творчим – спільне завдання соціума, держави.

Список використаних джерел:

1. Стратегія розвитку системи соціальних послуг в Україні на період до 2022 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ipzn.org.ua/wp-content/uploads/2016/04/STRATEGYYA-ROZVYTKU-SYSTEMY-SOTSIALNYH-POSLUG.pdf>
2. Інноваційні моделі надання соціальних послуг : навчально-методичний посібник / уклад.: М. В. Перфільєва. – Умань: ФОП Жовтий, 2014. – 131 с.
3. Закон України «Про соціальні послуги» від 19.06.2003 р.